

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA - SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu/modułu: Prawo konstytucyjne
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim: Constitutional Law
3.	Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
4.	Kod przedmiotu/modułu:
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu: Obowiązkowy
6.	Kierunek studiów: Prawo – niestacjonarne (wieczorowe), jednolite magisterskie
7.	Poziom studiów: Studia jednolite magisterskie
8.	Rok studiów: 2024/2025
9.	Semestr: I, II
10.	Forma zajęć i liczba godzin: 78 (48 - wykład 30 - ćwiczenia)
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzących zajęcia: dr hab. Ryszard Balicki (W), dr hab. Michał Bernaczyk (W), dr hab. Artur Ławniczak (W)
12.	Wymagania wstępne w zakresie:
	Zrealizowanych przedmiotów:
	Tworzenie i stosowanie prawa
	Wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu:
	Znajomość podstawowych rozwiązań prawnych charakteryzujących funkcjonowanie państwa i zasad tworzenia prawa. Wiedza z historii polskiego prawa konstytucyjnego w tym wiedza o konstytucjach polskich. Podstawowe informacje z zakresu wiedzy o społeczeństwie.
13.	CELE PRZEDMIOTU
	1. Nabycie wiedzy na temat istoty i charakteru instytucji polskiego prawa konstytucyjnego.
	2. Nabycie wiedzy na temat zakresu przedmiotowego regulacji prawa konstytucyjnego.
	3. Nabycie wiedzy na temat systemu organów państwowych i wzajemnych relacji między tymi organami (władza ustawodawcza, władza wykonawcza i władza sądownicza).
	4. Nabycie wiedzy na temat statusu prawnego jednostki (ochrona wolności i praw).
	5. Nabycie wiedzy na temat systemu źródeł prawa i kontroli ich konstytucyjności.

ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA

(W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne)

14.	W1 - Student ma wiedzę na temat Konstytucji RP i wydanych na jej podstawie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania państwa polskiego.	K_W01 , K_W02, K_W04
	W2 - Student ma wiedzę na temat formy państwa i systemu rządów oraz aparatu państwowego wraz z określeniem wzajemnych relacji między organami poszczególnych władz (władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowej).	K_W01 , K_W02, K_W04
	W3 - Student ma wiedzę na temat przedmiotu ochrony wolności i praw jednostki, a także wiedzę na temat konstytucyjnych i pozakonstytucyjnych środków ich ochrony.	K_W01 , K_W02, K_W04
	W4 - Student posiada wiedzę na temat procedur demokratycznego sposobu kreowania składu organów przedstawicielskich (prawo wyborcze), demokratycznych procedur sprawowania władzy (w tym instytucji demokracji bezpośredniej), demokratycznego procesu stanowienia prawa oraz jego kontroli konstytucyjności.	K_W01 , K_W02, K_W04
	U1 - Student potrafi dokonać identyfikacji ustrojowej poszczególnych organów i instytucji oraz wskazać relacje istniejące między nimi.	K_U01 , K_U02 , K_U04, K_U06, K_U07 , K_U09, K_U10, K_U11
	U2 - Student jest w stanie przeprowadzić analizę podstawowych rozwiązań ustrojowych istotnych z punktu widzenia identyfikacji formy państwa i systemu rządów.	K_U01 , K_U02 , K_U04, K_U06, K_U07 , K_U09, K_U10, K_U11
	U3 - Student potrafi zastosować posiadaną wiedzę do przeprowadzenia krytycznej analizy danego stanu faktycznego pod kątem stosowania prawa konstytucyjnego (przepisów prawa dotyczącego ustroju państwa i jego organów, norm prawa materialnego oraz procedur). Umie powiązać i ocenić relacje norm konstytucji RP z regulacjami zawartymi w aktach podkonstytucyjnych w zakresie ich stosowania oraz współstosowania.	K_U01 , K_U02 , K_U04, K_U06, K_U07 , K_U09, K_U10, K_U11
	U4 - Student potrafi formułować wnioski de lege lata i de lege ferenda w obszarze prawa konstytucyjnego	K_U01 , K_U02 , K_U04, K_U06, K_U07 , K_U09, K_U10, K_U11
	U5 - Potrafi rozwiązywać kazusy z prawa konstytucyjnego.	K_U01 , K_U02 , K_U04, K_U06, K_U07 , K_U09, K_U10, K_U11
	K1 - Student potrafi publicznie zaprezentować wyniki swojej analizy problemu.	K_K01 , K_K04, K_K08 , K_K09, K_K11, K_K14, K_K15
	K2 - Student jest w stanie inicjować i prowadzić dyskusję na temat zagadnień związanych z prawem konstytucyjnym.	K_K01 , K_K04, K_K08 , K_K09, K_K11, K_K14, K_K15
K3 - Posiada zdolność analizy kontekstowej problemów prawnych dotyczących materii konstytucyjnej w obszarze ustroju państwa, ochrony wolności i praw jednostki.	K_K01 , K_K04, K_K08 , K_K09, K_K11, K_K14, K_K15	

TREŚCI PROGRAMOWE	
1.	Uwagi wprowadzające. Propedeutyka wiedzy o państwie i prawie. Przedmiot i pojęcie nauki prawa konstytucyjnego. Miejsce prawa konstytucyjnego w systemie prawa. Konstytucjonalizm. Geneza i cechy konstytucji. Uchwalenie konstytucji i procedura jej zmiany.
2.	Konstytucja: cechy szczególne, klasyfikacja, funkcje. Normy konstytucji. Stosowanie konstytucji, bezpośrednie stosowanie konstytucji. Wykładnia konstytucji.
3.	System źródeł prawa konstytucyjnego. Akty prawne powszechnie i wewnątrznie obowiązujące. Prawo zwyczajowe. Postępowanie ustawodawcze. Rozporządzenie. Akty prawa miejscowego. Specyfika aktów kierownictwa wewnętrznego.
4.	Konstytucja RP i prawo międzynarodowe. Obowiązanie prawa międzynarodowego w świetle Konstytucji RP. Polska w UE. Prawo UE w krajowym porządku prawnym.
5.	Zasady naczelnego ustroju RP (suwerenność, dobro wspólne, demokratyczne państwo prawne, zwierzchnictwo narodu, jednolitość państwa, społeczeństwo obywatelskie). Demokratyczne państwo prawne w orzecznictwie TK.
6.	Demokracja. Pojęcie i rodzaje demokracji. Demokratyczne formy sprawowania władzy. Demokracja bezpośrednia i demokracja przedstawicielska. Referendum ogólnokrajowe i referendum lokalne.
7.	Partie polityczne i pluralizm polityczny. Wybory - funkcje i rodzaje. Zasady prawa wyborczego. Systemy wyborcze. Kodeks wyborczy
8.	Forma państwa i systemy rządów. Zasada republikańskiej formy państwa. Federalizm. Zasada podziału władz.
9.	Parlament - geneza, funkcje, struktura. Kompetencje Sejmu i Senatu RP. Modyfikacja funkcji Sejmu w wyniku akcesji do UE. Zgromadzenie Narodowe.
10.	Władza wykonawcza. Formy egzekutywy Prezydent RP - pozycja ustrojowa, kompetencje, odpowiedzialność; Rada Ministrów RP - skład powoływanie, organizacja, funkcjonowanie. Inne ciała zarządzające. Zasada przywództwa premiera.
11.	Pojęcie samorządu. Samorząd terytorialny. Samorząd zawodowy.
12.	Władza sądownicza. Pojęcie wymiaru sprawiedliwości. Sądownictwo powszechne. Sędziowie. Krajowa Rada Sądownictwa. Konstytucyjne zasady wymiaru sprawiedliwości.
13.	Władza sądownicza. Kontrola konstytucyjności prawa: model amerykański i kontynentalny. Trybunał Konstytucyjny. Funkcje Trybunału Konstytucyjnego. Wszczęcie postępowania. Elementy procedury. Prawna skuteczność orzeczeń.
14.	Władza sądownicza. Trybunał Stanu. Problematyka odpowiedzialności rządzących. Odpowiedzialność konstytucyjna. Pojęcie deliktu konstytucyjnego. Podstawowe elementy procedury.
15.	Zasady ustroju społeczno-gospodarczego. Państwo jako dobro wspólne. Urzeczywistnianie zasad sprawiedliwości społecznej jako cel państwa. Zasada społecznej gospodarki rynkowej.
16.	Konstytucyjna regulacja praw i wolności. Status obywatela i jednostki w państwie polskim. Uniwersalizm wolności i praw. Zasada nienaruszalności i poszanowania godności. Zasady ograniczania wolności i praw. Obowiązki obywatelskie.
17.	Konstytucyjne i pozakonstytucyjne środki ochrony wolności i praw. Skarga konstytucyjna.
18.	Organy kontroli i ochrony prawa. Rzecznik Praw Obywatelskich. Rzecznik Praw Dziecka. Kontrola państwowa. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Prokuratura - miejsce w systemie organów państwa, zadania i podstawowe zasady działania.
19.	Finanse publiczne. Pozycja ustrojowa NBP. Ustawa budżetowa i jej charakter.
20.	Stany nadzwyczajne. Pojęcie geneza i rodzaje. Pozakonstytucyjne stany nadzwyczajne
21.	Organizacja i funkcjonowanie władzy ustawodawczej. Proces . Status posła i senatora. Kazusy.
22.	Organizacja i funkcjonowanie władzy wykonawczej. Kazusy
23.	Organizacja i funkcjonowanie władzy sądowniczej. Powoływanie sędziów. Kazusy
24.	Ochrona konstytucyjności prawa w praktyce funkcjonowania sądów i Trybunału Konstytucyjnego. Kazusy.
25.	Kompetencje Rzecznika Praw Obywatelskich. Wniosek do RPO.
26.	Ustawa budżetowa. Odrębności uchwalania ustawy budżetowej
27.	Prawa jednostki w stanach nadzwyczajnych.
28.	Sprawdzian wiedzy

METODY WERYFIKACJI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA						
		Egzamin	Prace kontrolne	Projekty	Aktywność	Praca własna
16.	W1 - Student ma wiedzę na temat Konstytucji RP i wydanych na jej podstawie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania państwa polskiego.	+	+		+	+
	W2 - Student ma wiedzę na temat formy państwa i systemu rządów oraz aparatu państwowego wraz z określeniem wzajemnych relacji między organami poszczególnych władz (władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej).	+	+		+	+
	W3 - Student ma wiedzę na temat przedmiotu ochrony wolności i praw jednostki, a także wiedzę na temat konstytucyjnych i pozakonstytucyjnych środków ich ochrony.	+	+	+	+	+
	W4 - Student posiada wiedzę na temat procedur demokratycznego sposobu kreowania składu organów przedstawicielskich (prawo wyborcze), demokratycznych procedur sprawowania władzy (w tym instytucji demokracji bezpośredniej), demokratycznego procesu stanowienia prawa oraz jego kontroli konstytucyjności.	+	+		+	+
	U1 - Student potrafi dokonać identyfikacji ustrojowej poszczególnych organów i instytucji oraz wskazać relacje istniejące między nimi.	+	+		+	+
	U2 - Student jest w stanie przeprowadzić analizę podstawowych rozwiązań ustrojowych istotnych z punktu widzenia identyfikacji formy państwa i systemu rządów.	+	+		+	+
	U3 - Student potrafi zastosować posiadaną wiedzę do przeprowadzenia krytycznej analizy danego stanu faktycznego pod kątem stosowania prawa konstytucyjnego (przepisów prawa dotyczącego ustroju państwa i jego organów, norm prawa materialnego oraz procedur). Umie powiązać i ocenić relacje norm konstytucji RP z regulacjami zawartymi w katach podkonstytucyjnych w zakresie ich stosowania oraz współstosowania.	+	+		+	+
	U4 - Student potrafi formułować wnioski de lege lata i de lege ferenda w obszarze prawa konstytucyjnego.	+	+		+	+
	U5 - Potrafi rozwiązywać kazusy z prawa konstytucyjnego.	+	+	+	+	+
	K1 - Student potrafi publicznie zaprezentować wyniki swojej analizy problemu.		+		+	+
	K2 - Student jest w stanie inicjować i prowadzić dyskusję na temat zagadnień związanych z prawem konstytucyjnym.			+	+	+
	K3 - Posiada zdolność analizy kontekstowej problemów prawnych dotyczących materii konstytucyjnej w obszarze ustroju państwa, ochrony wolności i praw jednostki.	+	+	+	+	+
	Łącznie:		100 %	40	20	15
17.	ZALECANA LITERATURA:					
	Literatura Podstawowa:					
	1	Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86 , Safjan Marek, Bosek Leszek, CH Beck. Warszawa 2016				
	2	Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87-243, Safjan Marek, Bosek Leszek, CH Beck. Warszawa 2016				
	3	Konstytucja i prawo konstytucyjne. Zarys wykładu , Balicki Ryszard i inni , Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2021				
	Literatura Uzupełniająca:					
	1	Prawo konstytucyjne w formie pytań i odpowiedzi, Jabłoński Mariusz, Jarosz-Żukowska Sylwia, Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław 2003				
	2	Realizacja i ochrona konstytucyjnych wolności i praw jednostki w polskim porządku prawnym [dostępny w całości w Bibliotece Cyfrowej UW], Jabłoński Mariusz (red.), Uniwersytet Wrocławski e-Monografie. Wrocław 2014				
3	Konieczne i pożądane zmiany Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku, Banaszak Bogusław, Jabłoński Mariusz (red.), Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław 2010					
4	Wolności i prawa jednostki w Konstytucji RP. Tom I. Idee i zasady przewodnie konstytucyjnej regulacji praw i wolności jednostki w RP, Jabłoński Mariusz (red.), CH Beck. Warszawa 2010					
18.	Język wykładowy: polski					

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć dydaktycznych zgodnie z planem studiów	78
Praca własna studenta	200
1. Przygotowanie do rozwiązywania przypadków	
2. Przygotowanie do zajęć (np. zapoznanie się ze wskazaną literaturą przedmiotu, aktami normatywnymi)	
3. Przygotowanie do sprawdzianu wiedzy	
Suma Godzin	278
Liczba punktów ECTS	10
Sugerowana liczba punktów ECTS	Min 9 / Max 11

Sylabus został zatwierdzony przez: Mariusz Jabłoński

Data zatwierdzenia: 27.10.2024